

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

**PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJOS
IŠVADA
DĖL PROKURORĖS O. A. VEIKSMŲ**

2018 m. lapkričio 16 d. Nr. 1.6-13
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija), dalyvaujant Komisijos nariams Aistei Žilinskienei, Martynui Jovaišai (Komisijos pirmininkas), Antanui Stepučinskui, Irmai Zaikienei, sekretoriaujant Gintarei Bliujienei (Komisijos sekretorė), išnaginėjusi A. J. – K. skundą dėl prokurorės O. A. neetiško elgesio,

n u s t a t ė:

2018 m. rugsėjo 26 d., gavus A. J. – K. skundą ištirti ar prokurorės O. A. veiksmai nepažeidė Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso, Komisijoje pradėtas tyrimas dėl prokurorės O. A. veiksmų.

Pareiškėja nurodė, kad ji su šeima gyvena Mažeikių mieste, Mindaugo gatvėje. Kaimynė jai davė name esančio sandėliuko raktą, kad jame galėtų laikyti savo vaikų vežimėlį. Po kurio laiko raktą pareikalavo gražinti kita kaimynė, prokurorė O. A., tačiau pareiškėja nesutiko jo gražinti, kadangi, jos nuomone, sandėliukas yra bendra visų gyventojų nuosavybė ir toliau laikė savo vaikų daiktus jame. Nuo to laiko, pareiškėjos teigimu, prasidėjo nesutarimai su kaimyne O. A. dėl sandėliuke laikomų daiktų. Pareiškėjos sandėliuke padėti daiktai būdavo užkraunami O. A. daiktais, kas sukeldavo didelių nepatogumų, kai reikėdavo juos išimti. Vieną dieną, kaip rašo pareiškėja, ji, atėjusi pasiimti vežimėlio, rado ant jo užkrautą savo vaiko dviratuką. Bandant kaip nors ištraukti dviratuką ir apsaugoti vežimėlį, nukentėjo tiek jos vežimas, tiek dviratis, tiek prokurorės daiktai. Tada kaimynė O. A. iškviėtė policiją ir grasino teismais už sugadintą turtą. Pareiškėjos teigimu, naudodamasi sandėliuku ji patiria psichologinį ir emocinį smurtą iš kaimynės O. A., kuri visai naudojami savo pareigomis. Pareiškėja kelia klausimą, ar toks darbuotojas gali dirbti viešajame sektoriuje, kompetetingai ir profesionaliai eiti savo pareigas.

Kartu su pareiškimu gauti dviejų policijos pareigūnų tarnybiniai pranešimai

Apskritis vyriausiojo policijos komisariato vyriausioji tyrėja J. E. nurodė, kad 2018-09-25 į komisariatą atvykusi prokurorė O. A. kreipėsi į ją, kaip jos gyvenamąją teritoriją aptarnaujančią pareigūnę, ir žodžiu paaiškino, kad ji nesutaria su kaimynais iš 7 buto, su kuriais naudojami ta pačia pagalbine patalpa, kurią ji susitvarkė. Kaimynai sandėliuku naudojami netvarkingai, mėto savo daiktus ir apgadino jame saugomus O. A. daiktus. O. A. pareiškimo rašyti nepageidavo, tačiau paprašė, kad policijos pareigūnai pakalbėtų su kaimynais dėl jos sulaužytų daiktų ir naudojimosi sandėliuku. Tyrėja palydėjo prokurorę pas pareigūną V. R., kuris tos dienos vakarą budėjo ir susitarė, kad pastarasis vakare nuvyks prie namo pasikalbėt su kaimynais. Kitą dieną minėtas pareigūnas paaiškino, kad pareiškimų dėl šio įvykio negauta, abiem pusėm pasiūlyta kreiptis į namą administruojančią bendrovę dėl bendro naudojimosi patalpos naudojimo.

Pareigūnas V. R. tarnybiniame pranešime Dėl konflikto tarp kaimynų nurodė, kad 2018-09-25 po pietų pas jį į kabinetą atėjo vyr. tyrėja J. E. kartu su iš darbinių santykių pažįstama prokurore O. A. J. E. paaiškino, kad O. A. nesutaria su kaimynais dėl sandėliuko naudojimosi. Pati O. A. paaiškino, kad kaimynai sugadino jos nedidelės vertės turtą, saugomą sandėliuke. Pareiškimo

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 5A, LT-01515 Vilnius,

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288603320.

tel. (8 5) 266 2305, faks. (8 5) 266 2317, el. p. generaline.prokuratūra@prokuraturos.lt

prokurorė rašyti nepageidavo, tenorėjo, kad su kaimynais būtų pravestas profilaktinis pokalbis. Tos pačios dienos vakare jis su kolega nuvyko prie namo, kuriame gyvena O. A. Kieme sutiko moterį su dviem mažamečiais vaikais ir jos paklausė, kuriame bute gyvena. Jai atsakius, kad 7, jis pasakė, kad atvyko dėl konflikto, kilusio dėl bendros patalpos naudojimo. Moteris priekaištavo jiems, kad jie yra policininkai, prokurorės pažįstami. Pareigūnas atsakė, kad prokurorė yra pareiškėja ir jos pareigos neturi jokios įtakos. Tada moteris nusiramino ir paaiškino, kad name gyvena 7 metus ir nesutaria su kaimyne O. A., nes ši viena nori naudotis sandėliuku. Vėliau atėjo ir O. A. Ji pasakė, kad nenori, jog kaimynė naudotųsi sandėliuku. Pareigūnas pasakė, kad sandėliukas nėra jos nuosavybė ir paaiškino, kad reikia kreiptis į namą administruojančią bendrovę dėl naudojimosi tvarkos. O. A. pareiškimo rašyti nepageidavo, pasakė, kad pagalvos, kaip šioje situacijoje pasielgti. Moteris iš 7 buto sutiko, kad traukdama vaiko vežimą sugadino O. A. daiktus ir pasakė, kad atlygins padarytą žalą.

Prokurorė O. A. Komisijai paaiškino, kad ji gyvena Mažeikiuose. Name yra maža patalpa, kurią ji savo pastangomis, gavusi kaimynų pritarimą, išsivalė, susitvarkė ir naudojosi savo dukros vežimėliui ir kitiems daiktams laikyti. Kartu sandėliuku naudojosi kaimynai iš 8 buto, o nuo 2010 m. sandėliuku naudojosi ir kaimynai iš 7 buto, kurie nuolat laužydavo jos ten laikomus daiktus, savo daiktus dėdavo netvarkingai, dėl ko jos mažametė dukra negalėdavo pati pasiimti savo daiktų. Apie tai ji bandė pasakyti kaimynei, tačiau toji nesileido į kalbas. Šių metų rugsėjo mėnesį ji rado dukros daiktus sumestus vienus ant kitų. Kadangi dukros pasirtukas buvo užkeltas aukštai ir ji pati nebūtų galėjusi juo naudotis, ji nukėlė jį ant žemės, taip užimdama didelę dalį patalpos. Rugsėjo 25 d. atidariusi sandėliuką pastebėjo, kad visiškai sulaužyti dukros daiktai. Dėl to tą pačią dieną nuėjo į policijos komisariatą, kreipėsi į jos gyvenamąją teritoriją aptarnaujančius pareigūnus ir pranešė apie tyčinį daiktų sugadinimą. Vakare atvyko pareigūnai. Jie pakalbėjo su kaimyne ir šioji pripažino, kad tyčia sulaužė jos daiktus ir pažadėjo atlyginti žalą bei pasiūlė taikiai užbaigti konfliktą. Dėl to O. A. atsisakė rašyti pareiškimą. Prokurorė mano, kad ji turi teisę kreiptis į policijos pareigūnus, kai yra pažeidžiamos jos teisės. Pokalbio su atvykusiais pareigūnais metu niekaip nebuvo minimos jos pareigos, kaimynė tuo nebuvo gąsdinama. Šį kaimynės skundą ji vertina kaip siekį išvengti administracinės atsakomybės ir pridėda nuotraukas, kaip atrodo sugadinti jos daiktai.

Prokurorė taip pat pridėjo kaimynų, namo gyventojų pasirašytą patvirtinimą, kad jie nėra turėję jokių konfliktų su ja ir niekada neteko patirti, kad O. A. viešai būtų pareiškusi jog dirba prokuratūroje.

Taip pat pridėtas buvusio apylinkės prokuratūros vyriausiojo prokuroro J. M. paaiškinimas, kuriame O. A. charakterizuota teigiamai.

Apylinkės prokuratūros vyriausioji prokurorė D. A. prokurorę O. A. charakterizavo kaip kvalifikuotą, darbščią ir pareigingą prokurorę, turinčią tvirtą nuomonę.

Prokurorė O. A. tarnybą prokuratūroje pradėjo 1993 m. sausio 4 d. rajono prokuratūroje stažuotoja (tardytojo etate). Nuo 1995 m. sausio 1 d. - rajono apylinkės prokuratūros prokurorė. Prokurorė skatinta tris kartus – padėka bei suteikiant aukštesnius kvalifikacinius rangus. Paskutinį kartą atestuota 2015 m., tarnyba įvertinta gerai. 2018-01-25 Generalinio prokuroro įsakymu paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba.

2018 m. spalio 30 d. vykusiame Komisijos posėdyje prokurorė O. A. nedalyvavo.

Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 39¹ straipsnis numato, kad prokurorai tarnybos ir ne tarnybos metu turi laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų ir Prokurorų etikos kodekso. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2004 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. I-68 patvirtintas Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodeksas (2012 m. sausio 9 d. redakcija) (toliau – ir Kodeksas), reglamentuojantis prokurorų elgesio bei profesinės etikos (veiklos) principus ir normas, kurių prokurorai turi laikytis tarnybos ir ne tarnybos metu, nustato, kad asmuo, paskirtas į prokuroro pareigas, savarankiškai ir sąmoningai pasiryžta tarnauti žmonėms ir teisingumui, pripažįsta šio kodekso normas ir privalomus etikos principus.

Komisija, susipažinusi su surinkta medžiaga, nenustatė, kad prokurorė O. A., naudodamasi bendro naudojimosi patalpa, bendraudama su pareiškėja ir dėl sužaloto turto pasikreipusi į policijos pareigūnus būtų pažeidusi Prokurorų etikos kodekso reikalavimus. Nesutarimai su kaimyne dėl

daiktų laikymo tvarkos bendro naudojimo patalpoje, dėl to išsakytos pastabos bei siekis apginti savo manomai pažeistas teises kreipiantis į policijos pareigūnus negali būti vertinami kaip Prokurorų etikos kodekso normų pažeidimas.

Komisija pažymi, kad prokurorui yra keliami aukštesni elgesio standartai nei kitiems asmenims. Tiek eidamas tiesiogines pareigas, tiek laisvu nuo pareigų atlikimo metu jis turi vadovautis Prokurorų etikos kodekse įtvirtintais teisingumo, nepiktnaudžiavimo ir atsakomybės principais, laikytis Kodekse nustatytų prokurorų etikos taisyklių. Kiekvienas prokuroras turi būti nepriekaištingos reputacijos, o tai, be kita ko, reiškia, kad prokuroras turi elgtis mandagiai, korektiškai, padoriai, pavyzdingai. Prokuroras net ir sudėtingose, konfliktinėse situacijose turi išlaikyti kantrybę, bendrauti mandagiai, dalykiškai. Dėl to Komisija atkreipia dėmesį, kad prokuroras visose situacijose, tame tarpe ir privačiame gyvenime, turi elgtis taip, kad būtų išsaugotas prokuroro autoritetas ir nepriekaištinga reputacija, vengti konfliktinių situacijų ir savo manomai pažeistas teises ir interesus ginti griežtai įstatymų nustatytais būdais, neleisdamas savo elgesiu ar veikla susiformuoti nuomonei, kad prokuroras piktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 (2018 m. gegužės 17 d. įsakymo Nr. I-170 redakcija), 43.1 papunkčiu, Komisija

k o n s t a t u o j a,

kad prokurorė O. A. nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo.

Komisijos pirmininkas

Martynas Jovaiša